

Gemeente
Woudenberg

Collegedadvies VKA bij zaak

Besluitenregistratie:		Postregistratienummer : 199438/ 200010	
01	04	Datum inboeken :	
Openbaar	Ja	Internet	Ja
naar RAAD	Nee	OR	Ja
Communicatie	Nee	Europese regelgeving	Ja
via COMMISSIE	Ja		
Anders:			

Onderwerp : brochure Utrechts landschap

Advies : Kennisnemen van de brochure "de Utrechtse traditie, natuur en erfgoed als katalysator"

Datum	Ambtenaar	Afdeling	Pho	Griffier	Afdelings- hoofd
20-12-2017	K. Kuperus				

Additioneel Advies	Paraaf:
N.V.T.	

	Conform advies	Bespreken	Datum	Opmerkingen
Burgemeester			8/1	
Wethouder			20/01	
Wethouder			24/12	
Secretaris			8/1	

Datum vergadering B&W:

Agendapunt:

Besluit:

09 JAN. 2018

Retour naar afdeling op:

Ter archivering aangeboden op:

Inleiding

Op verzoek van Utrechts landschap hierbij hun brochure te kennis namen van college en gemeenteraad.

De Bilt, 4 december 2017

Geachte relatie,

In oktober 2017 heeft Utrechts Landschap tijdens 'de Week van het Landschap' bij de Hooge Kampse Plas in De Bilt de visie '*De Utrechtse traditie, natuur en erfgoed als katalysator*' gepresenteerd. We hebben deze visie opgesteld vanuit ons 90-jarig jubileum: het schetst de werkwijze van Utrechts Landschap bij projecten voor herstel van natuur en erfgoed. Onze werkwijze leidt er toe dat er een mooier en levendiger landschap ontstaat en dat ruimtelijke kwaliteit wordt toegevoegd: van 'rommelig naar allure'. Vaak gaat het ook om het oplossen van andere problemen: bodemverontreiniging of sanering van overbodige gebouwen. En natuurlijk zoeken we naar combinaties met andere functies, zoals waterveiligheid en recreatie.

Wij hebben tijdens de Week van het Landschap deze visie besproken met ca 400 betrokken en enthousiaste partners: overheden, Beschermers, bedrijfsvrienden, omwonenden, vrijwilligers, collega-organisaties en overige externe relaties.

Hierbij bieden wij u de visie aan. Wij hopen dat de visie u inspiratie biedt om samen met ons verder te werken aan een mooie, natuurrijke Provincie met waardevol erfgoed vol verhalen. Want er is nog genoeg te doen!

Daarnaast kan de visie een waardevolle input vormen voor de gemeentelijke en de provinciale omgevingsvisies.

We zijn uiteraard gaarne bereid om hierover verder met u van gedachten te wisselen. Of als u interesse heeft om de beschreven projecten met ons te bezoeken, dan organiseren we dat uiteraard graag. U kunt hiervoor contact opnemen met Hendrike Geessink, hoofd beleid en planvorming, 030- 2219996/ geessink@utrechtslandschap.nl.

Heeft u belangstelling voor de papieren brochure? Deze kan opgevraagd worden bij ons secretariaat via secretariaat@utrechtslandschap.nl.

Bezoekadres
Landgoed Oostbroek
Bunnikseweg 39
3732 HV De Bilt

Postadres
Utrechts Landschap
Postbus 121
3730 AC De Bilt

Telefoon
030 - 220 55 55
KVK-nummer
41177576

IBAN
NL23 RABO 0157 7257 15
BIC
RABONL2U

Aangesloten bij De12Landschappen,
het samenwerkingsverband van de
12 provinciale Landschappen

www.utrechtslandschap.nl

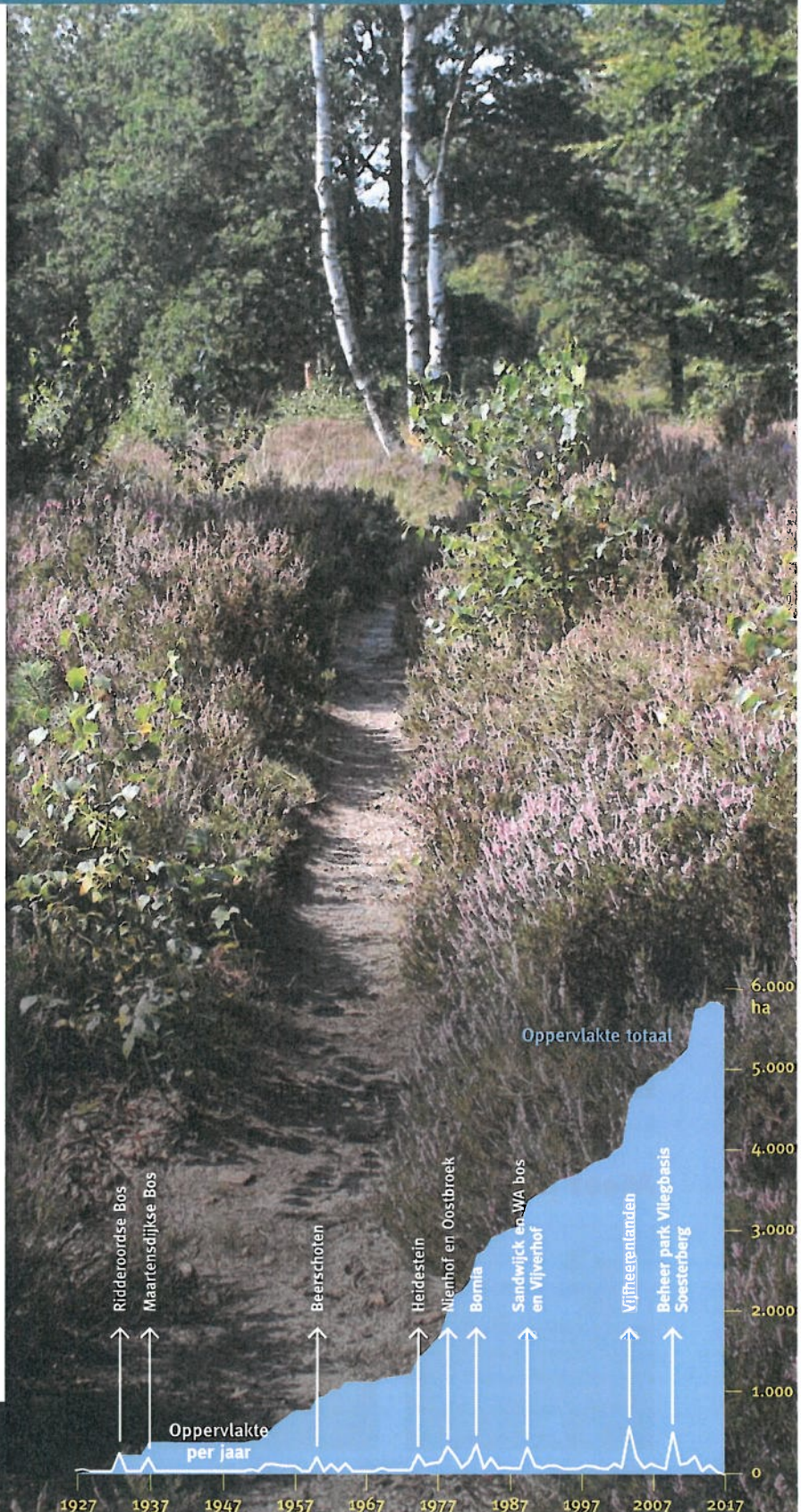

De Utrechtse traditie

Natuur en erfgoed als katalysator

Utrechts Landschap werkt al 90 jaar aan een mooiere provincie Utrecht door de bescherming van natuur en erfgoed. In die periode is er natuurlijk het nodige veranderd, in de maatschappij en ook in onze werkwijze. Wat een bewezen basis is gebleken: veiligstelling voor de eeuwigheid. Want als terreinen en erfgoed bij ons in eigendom en beheer zijn, blijft dat natuur en erfgoed. Dat is de groene garantie.

Sinds 1927 hebben we bijna 6000 ha terrein onder onze hoede gekregen. De grote sprong begon eind jaren '80 en zette zich voort na de introductie van de Ecologische Hoofdstructuur (nu Natuurnetwerk). Een nieuwe manier van werken ontstond, gericht op de toename van natuurareaal en functieverandering van grond. Agrarische percelen, afgestoten militaire complexen en verwaarloosde recreatiegebieden of bedrijventerrein zijn ingericht voor natuur. Natuurontwikkeling is hierbij vaak een katalysator gebleken voor verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Soms letterlijk door een grote schoonmaak van grond of gebouwen. Soms door oude allure terug te brengen op buitenplaatsen of door verrassende natuurlijke dynamiek ruimte te geven in het landschap. En natuurlijk door jarenlang geduldig en deskundig beheer, waarmee verarmde natuurgebieden weer tot bloei komen. In deze brochure beschrijven we bovenstaande categorieën. Het biedt inspiratie voor natuurherstel, die bijdraagt aan een mooi en levendig Utrechts landschap.

Van arm naar rijk

Utrechts Landschap verwerft terreinen waar potenties zijn voor rijke natuur. Soms zijn het arme, eenzijdige natuurterreinen die geleidelijk ontwikkeld worden tot hotspots van biodiversiteit. Niet alleen voor zeldzame soorten, maar ook voor algemene soorten die hier thuishoren.

Terreinen worden aangekocht om ze letterlijk te beschermen en veilig te stellen voor de toekomst. Via des-

kundig en jarenlang beheer ontstaat er geschikt leefgebied voor flora en fauna. Goed kijken wat er gebeurt,

geduld hebben en eventueel bijsturen: maatwerk. Zo ontwikkelen zich langzaam maar zeker steeds rijkere en rijpere ecosystemen, met meer afwisseling, soms op kleine schaal. Ook de leefomgeving van veel Utrechters wordt daardoor steeds rijker: natuur dichtbij, landschappen vol leven, altijd wat te zien en te ontdekken.

VOORHEEN

Het Ridderoordse Bos

Toen het Ridderoordse Bos rond 1927 dreigde te worden verkocht aan bouwspeculanten, ontstond grote bezorgdheid onder een aantal Utrechtse notabelen en bestuursleden van Natuurmonumenten over het behoud van de groene long. Dit resulteerde in de oprichting van Stichting Het Utrechts Landschap. Door langdurig beheer werd dit arme naaldboutbos ontwikkeld tot een rijk loofbos, afgewisseld met graslanden, natuurakkers en heideveldjes. Vele planten, dieren en insecten hebben hier hun thuis.

Meer projecten binnen dit thema

Heidestein
heide en dennenbos

Stoutenburg
landgoedbos en graslanden

Bolgerijen-Autena
graslanden en grienden

Amerongse Bos
loofbos en natuurakkers

Natuur en erfgoed van Utrechts Landschap

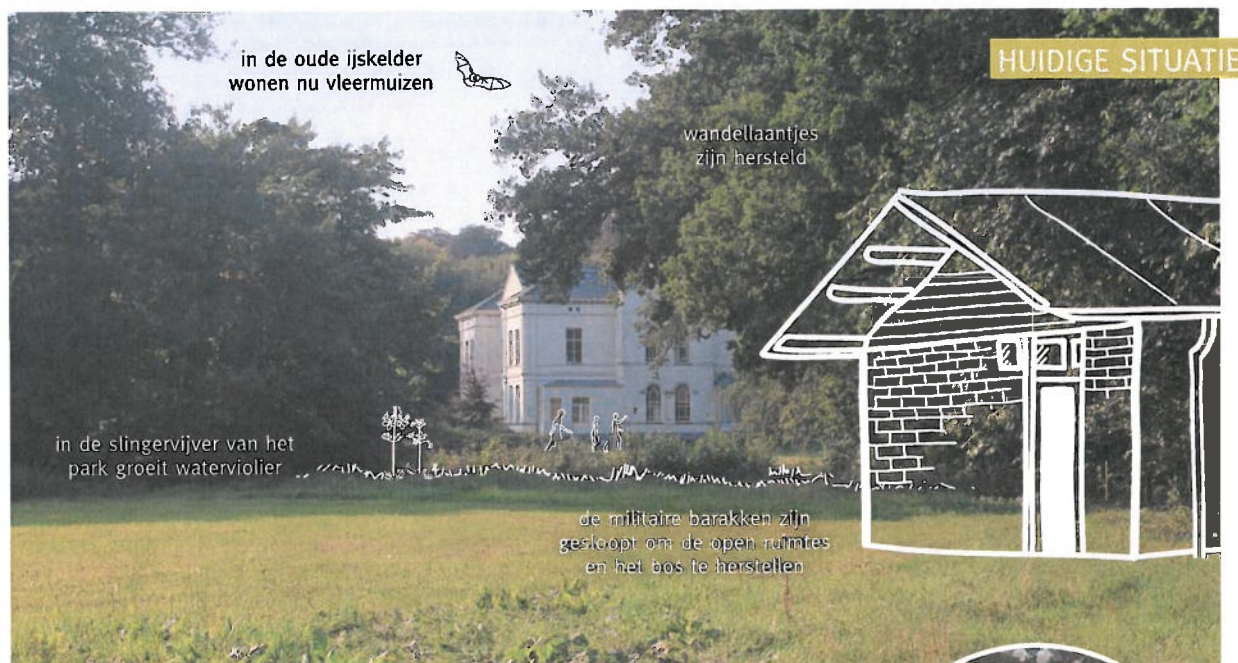
Van rommelig naar allure

Landgoederen en buitenplaatsen zijn vormend geweest voor de ontwikkeling van landschap en natuur langs de Heuvelrug en de Vecht. Het Utrechts Landschap herstelt de allure van verscheidene buitenplaatsen en stimuleert hiermee ook de biodiversiteit.

Historisch erfgoed vertelt vaak van een fraaie samenwerking tussen mens en landschap. Monumentaal erfgoed in het landelijk gebied toont die samenhang nog het beste: bij steenfabrieken langs de rivier

en bij molens die konden draaien en malen in het open weidelandschap. Bij de aanleg van parken van buitenplaatsen werd het aanwezige landschap benut én flink aangepast volgens een doordacht ontwerp.

De samenhang tussen rood erfgoed en het landschap is vaak verdwenen, doordat functies zijn veranderd. Indien mogelijk, herstelt Utrechts Landschap juist die samenhang en brengt daarmee allure terug. Molens kunnen weer draaien, in landhuizen wordt gewoond of gewerkt en parken zijn opgeknapt. In de parken kan nu een breder publiek: 'buiten verpozen'. Planten en dieren liften mee.

Wulperhorst en Blikkenburg

De landgoederen Wulperhorst en Blikkenburg liggen op de overgang van de Utrechtse Heuvelrug naar de Kromme Rijn. Vanuit ecologie een bijzondere regio, o.a. vanwege het schone, opwellende grondwater. Door sloop van de militaire gebouwen op Wulperhorst en Blikkenburg is de functie van landgoed en natuurgebied hersteld. De kenmerkende structuren van landgoed Wulperhorst zijn teruggebracht en op Blikkenburg heeft de natuur vrij spel gekregen. Hier wordt de kwelotentie vol allure benut.

Meer projecten binnen dit thema

Molen Maallust
ruimte om te draaien
in Amerongen

Beerschoten
modern herstel historische
Goudvissenkom

Boscherwaarden
nieuwe functie
steenfabriek

Loenersloot
restauratie kasteel

Een mooie uitdaging

Na 90 jaar zijn wij gelukkig nog lang niet klaar. Er ligt een mooie gezamenlijke opgave om het **Natuurnetwerk in Utrecht te realiseren, inclusief de 'groene contour'**.

Dat daar scherpe keuzes voor nodig zijn weten we inmiddels ook: de biodiversiteit en de landschappelijke kwaliteit staan stevig onder druk. Er zijn extra inspanningen nodig om aan de doelstellingen te voldoen en om daarmee bij te dragen aan internationale afspraken over duurzaamheid en biodiversiteit. Versterking van natuur en landschap rond het natuurnetwerk door natuur-inclusieve landbouw speelt daar een belangrijke rol in.

We weten inmiddels ook dat dergelijke ontwikkelingen bijdragen aan een mooiere provincie met ruimtelijke kwaliteit van allure. Behoud en ontwikkeling daarvan heeft altijd hoog in het vaandel gestaan bij de Provincie. Ook dat kunnen we gerust 'de Utrechtse traditie' noemen. Het is de uitdaging om dit te borgen in de nieuwe Omgevingsvisie.

Colofon

OPGAVE

Stichting Het Utrechts Landschap, 2017

INHOUD

Terra Incognita Stedenbouw en Landschapsarchitectuur, Utrechts Landschap

VORMGEVING

HaasDesign

FOTO'S

Renk Ruiten, Frank Stroeken, Jelger Herder, Paul van Hoof, Ronald Messemaker, Herman van den Bijtel, Ruben Smit

Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door de provincie Utrecht.

Utrechts Landschap blijft graag het initiatief nemen voor vernieuwende projecten. In samenwerking met onze partners. We verheugen ons op een Utrechts netwerk van prachtige, beleefbare natuurgebieden en waardevol erfgoed vol verhalen. In een levend landschap, voor de eeuwigheid!

UTRECHTSLANDSCHAP.NL

